

Spis treści

Wprowadzenie	7
---------------------------	---

Część I. Klasyczne teorie kapitalizmu

1. Smith, Marks i Weber	13
1.1. Adam Smith (1723-1790) – rynek jako zestrabajująca „niewidzialna ręka”	13
1.2. Karol Marks (1818-1883) – wyzysk i zgubne sprzeczności kapitalistycznego sposobu produkcji.	23
1.3. Max Weber (1864-1920) i historyczna specyfika kapitalizmu: racjonalność, obrachunek i panowanie	35
2. Schumpeter i Keynes	50
2.1. Joseph Schumpeter (1883-1950) – rynek pieniężny jako „sztab główny” kapitalizmu	51
2.2. John Maynard Keynes (1883-1946) – usprawnianie kapitalizmu.	59
3. Podstawowe elementy kapitalizmu	70

Część II. Instytucje

1. Pieniądz	85
1.1. Czym jest pieniądz?	87
1.2. Kapitalistyczny pieniądz kredytowy.	93
1.3. Rynek pieniężny na kreacja pieniądza kredytowego	98
1.4. Zaburzenia pieniężne w kapitalizmie	105

2. Wymiana rynkowa	120
2.1. Rynek konkurencyjny	122
2.2. Monopolistyczna konkurencja i konsumpcja masowa	131
2.3. Konflikt i sprzeczności	138
3. Przedsiębiorstwo	154
3.1. Teorie przedsiębiorstwa kapitalistycznego	156
3.2. Krótka historia rozwoju przedsiębiorstwa kapitalistycznego	162
3.3. Walka o nadwyżkę przedsiębiorstwa	171
4. Rynki kapitałowe i finansowe	187
4.1. Giełdy papierów wartościowych a oligopol banków inwestycyjnych	194
4.2. Przedsiębiorstwo jako towar: fuzje i przejęcia	201
4.3. Zarządzanie ryzykiem finansowym i spekulacja	206
4.4. Afera Enronu	216
5. Państwo	223
5.1. Dwie logiki władzy	223
5.2. Pokój społeczny: przymus a legitymizacja	231
5.3. Kapitalistyczne stosunki społeczne a demokracja liberalna	235
5.4. Państwo w gospodarce	240
6. Podsumowanie	257
6.1. Globalizacja	258
6.2. „Odmiany” kapitalizmu	269
6.3. Czy kapitalizm przetrwa?	280
Postscriptum: kryzys finansowy roku 2007	286
<i>Wykaz cytowanych źródeł</i>	329
<i>Indeks</i>	345

O takich monografiach każdy student marzy: zwięzłe, choć ogarniające całość istniejącej wiedzy o przedmiocie; napisane przez znakomitych specjalistów, a przejrzyste skonstruowane i przystępnie wyłożone; zaoszczędzające żmudnych poszukiwań i zachęcające do dalszych, świadomie ukierunkowanych studiów. A zestaw tytułów tak jest przez redaktorów serii skomponowany, by dostarczyć rzetelnej informacji o każdym zagadnieniu, przez jakie przyjdzie studentom przegryzać się w trakcie ich studiów.

Zygmunt Bauman

Książka Geoffreya Inghama jest dobrym wprowadzeniem w najważniejsze zagadnienia kapitalizmu. Rozpoczyna się od analizy klasycznych teorii kapitalizmu, które można znaleźć w pracach Adama Smitha, Karola Marksa, Maxa Webera, Josepha Schumpetera i Johna Maynarda Keynesa. Każdy z nich kładł nacisk na inne charakterystyczne elementy kapitalizmu — Smith na „niewidzialną rękę rynku”, Marks na wyzysk robotników, Weber na fundament racjonalności ekonomicznej, a Schumpeter i Keynes na niestabilność, która wynika z zasadniczo monetarnego i finansowego charakteru kapitalizmu. Czerpiąc z tych klasycznych prac, Ingham proponuje zwięzłą analizę podstawowych instytucji kapitalizmu i łączących je zależności. W poszczególnych rozdziałach omawiane są zagadnienia wymiany rynkowej, systemu monetarnego, przedsiębiorstw, rynków kapitałowych i finansowych oraz roli państwa. Wszystkie opierają się na współczesnych materiałach dotyczących najnowszej historii systemu kapitalistycznego, w tym ogromnej inflacji w latach 70. XX wieku i ostrej reakcji neoliberalistów, bałki internetowej z końca lat 90. XX wieku, upadku Enronu i innych amerykańskich korporacji oraz rozwoju finansowania przez kapitał prywatny (*private equity*). Autor zwraca uwagę na związek, jaki zachodzi między globalizacją gospodarczą, nierównością oraz wrażliwością systemów monetarnych i finansowych. Rezultatem jego pracy jest zwięzłe, celne i aktualne podsumowanie najpotężniejszego na świecie systemu gospodarczego, które przyda się studentom i innym zainteresowanym czytelnikom jako bezcenna pomoc we własnych poszukiwaniach.

Geoffrey Ingham wykłada ekonomię polityczną i socjologię na University of Cambridge (Wielka Brytania).